

**LÄNSRÄTTEN I  
STOCKHOLMS LÄN**  
Allmänna avdelningen

**DOM**  
2009-11-06  
Meddelad i  
Stockholm

Mål nr  
20107-09  
Enhet 13

**SÖKANDE**  
ABA-Skol AB, 556090-0838  
Scheelegatan 7  
212 28 Malmö

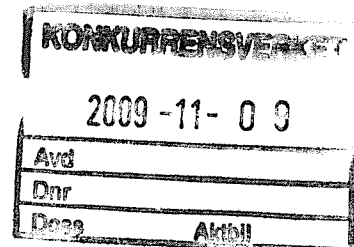
**MOTPART**  
Österåkers kommun  
184 86 Åkersberga

**SAKEN**  
Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling - LOU

---

#### **DOMSLUT**

Länsrätten avslår ansökan om ingripande enligt LOU.



## BAKGRUND

**Österåkers kommun (kommunen)** har genomfört en förenklad upphandling enligt 15 kap. LOU av lek- och skolmaterial, referensnr 2009-32.

I tilldelningsbeslut den 29 september 2009 beslöt kommunen att anta ett anbud från Frans Svanström & Co AB (Svanström).

## ANSÖKAN OCH YRKANDEN M.M.

ABA-Skol AB (**bolaget**) ansöker om överprövning enligt LOU och anför följande. Bolaget anser att vinnande leverantörs anbud strider mot förfrågningsunderlagets anbudsutvärderingskriterier. Enligt förfrågningsunderlaget punkt 3.14 ska pris lämnas utifrån anbudsgivarens ordinarie pris med angiven rabatt uttryckt i procent. Angiven rabatt ska gälla för övrigt sortiment inom produktgruppen exempelvis på andra modeller, marken, färger, storlekar mm. Vinnande leverantörs offert har uteslutit att fylla i produktgruppsrabatt för enskilda produkter samt lämnat olika rabattsatser på enskilda produkter som anses höra inom samma produktgrupp. Anbudet bör därför förkastas.

**Kommunen** bestrider bifall till bolagets yrkande och anför i yttrande följande. Kommunen anser inte att vinnande leverantörs anbud strider mot förfrågningsunderlagets utvärderingskriterier. Vinnande leverantör har i Bilaga 2- Prisbilaga angivit rabattsats för övrigt sortiment inom respektive produktgrupp. Vinnande leverantör har i enlighet med förfrågningsunderlaget angivit rabatt utifrån ordinarie pris på efterfrågade artiklar liksom en generell produktgruppsrabatt för övrigt sortiment inom produktgruppen. I prisbilagan har anbudsgivaren möjlighet att ange rabatt utifrån ordinariepris samt en produktgruppsrabatt utifrån övrigt sortiment.

Ur Förfrågningsunderlaget:

### 3.14 Pris

Priser skall anges i svenska kronor (SEK) och anges exklusive moms.

I prisbilagan ska anges pris för de i bilagan uppräknade artiklarna.

I priset ska ingå samtliga kostnader såsom fritt levererat angiven adress, expeditions- och administrationskostnader samt övriga eventuella kostnader.

Pris ska lämnas utifrån anbudsgivarens ordinarie pris med angiven rabatt uttryckt i procent. Angiven rabatt ska gälla för övrigt sortiment inom produktgruppen, exempelvis på andra modeller, märken, färger, storlekar mm.

En totalkostnad för hela varukorgen ska lämnas och inkludera samtliga kostnader. Inga övriga kostnader kommer att medges. Eventuella produkter som inte är efterfrågade i anbudet men som leverantören tillhandahåller och finner relevanta att ge upplysning om ska specificeras särskilt av anbudsgivaren i separat bilaga.

Kommunen ställer sig negativa till att vinnande leverantör förkastas då vinnande leverantörs anbudssvar till alla delar följer krav ställda i förfrågningsunderlag och bilagor.

**Bolaget** har härefter sammanfattningsvis anfört bl.a. följande.

Enligt kommunens komplettering 2009-08-24 kl. 09:17 ska pris anges per artikel/position. Angiven rabatt ska gälla övrigt sortiment inom produktgruppen, exempelvis på andra modeller, märken, färger, storlekar mm. En generell rabattsats skall också lämnas i de grönmarkerade fälten.

Exempel på vinnande anbuds rabattprissättning för övrigt sortiment inom produktgruppen:

- Akvarellfärgpenna Faber 12 färger, rabatt 92,13 %
- Akvarellfärgpenna Faber 24 färger, rabatt 94,25 %

Ovan är samma produkt men i olika förpackningsutförande. Vinnande leverantörs avvikande rabattsats strider mot kravet om enhetlig rabattsats för övrigt sortiment inom produktgruppen.

Bolaget poängterar också att enligt komplettering 2009-08-21 kl. 07:35 är det ett skall-krav att alla efterfrågade artiklar offereras.

Som exempel anger bolaget bl. a. följande.

- Artikel "softvadd påse om 1000 g" har Svanströms offererat art.nr 8200704. Denna artikel saknas i Svanströms sortiment (kontroll deras webbutik och katalog 2009-10-12).

I och med att efterfrågade produkter saknas så kan det inte anses att anbudsvinnaren har ett brett och varierat sortiment av lek- och skolmaterial. Se anbudsförfrågans kravspecifikation punkt 3.1.

Enligt kvalificeringskriterierna punkt 2.11 ska det anges tre kunder med uppdrag motsvarande denna upphandling, dvs. Lek- och skolmaterial. Svanströms har lämnat referenser på kunder som köpt kontorsmaterial. Det bör inte bedömas som likvärdigt.

Bolaget anser att Svanströms rabattsatser är orimligt höga där syftet är en underprissättning med mål att slå ut konkurrenter eller att det får sådan effekt. Bolaget anser att detta strider mot konkurrensreglerna och upphandlingsreglerna.

Bolaget ställer sig även frågande till hur kommunen kan göra en rättvis utvärdering av "Lekmaterial" eftersom det inte finns några specificerade lekprodukter utvärderade. Lekmaterial bör vara produkter såsom spel, dockor, lego, bollar m.m. Det är endast produkter inom skolmaterial som kommunen utvärderat.

**Kommunen** har sammanfattningsvis härefter anfört följande.

Kommunen anser inte att vinnande leverantörs anbud strider mot kravet om enhetlig rabattsats för övrigt sortiment inom produktgruppen. Vinnande leverantör har i Bilaga 2- Prisbilaga angivit rabattsats för övrigt sortiment inom respektive produktgrupp. Vinnande leverantör har i enlighet med förfrågningsunderlaget angivit rabatt utifrån ordinarie pris på efterfrågade

artiklar liksom en generell produktgruppsrabatt för övrigt sortiment inom produktgruppen. I prisbilagan har anbudsgivaren möjlighet att ange rabatt utifrån ordinariepris samt en produktgruppsrabatt utifrån övrigt sortiment.

#### Fråga om brett och varierat sortiment hos vinnande leverantör

Österåkers kommun är måna om att företag som är nyetablerade alternativt utvecklar sin verksamhet till att omfatta nya produkter eller tjänster har möjlighet att delta i anbudstävlan. Vinnande leverantör lanserade sitt skol-sortiment officiellt i augusti 2009 och anger bland annat i sitt anbudssvar följande som Österåkers kommun anser möta upp kravet som ställs under punkt 3.1 avseende ett brett och varierat sortiment.

Vårt (Svanströms) totala sortiment omfattas av ca 13 000 artiklar varav ca 8 000 lagerhålls på vårt centrallager i Strängnäs. För att smidigt kunna hantera beställningar utöver ordinarie sortiment, har vi två personer som på heltid enbart sysslar med detta. Svanströmsgruppen producerar varje år egna kataloger som innehåller ca 6 500 artiklar. I år har vi utökat vårt område och sortiment med skolmateriel, består i dagsläget av ca. 2 000 st artiklar som kommer successivt öka med tiden.

#### Referenser

Österåkers kommun anser att vinnande leverantör lämnat tre referens kunder som motsvarar denna upphandling. Referenstagningen syftar till att ge upphandlande myndighet en uppfattning om leverantörens förmåga att:

- kunna anpassa sortiment och utbud
- kunna hålla leveransvillkor och leveranstid
- leverantörens sortimentsbredd
- leverantörens samarbetsförmåga med utsedd kontaktperson/personal etc.
- ha fungerande beställningsrutiner och orderadministration.

#### Orimligt höga rabattsatser

Österåkers kommun svarar: Prisjämförelse bifogas som visar att annan leverantör än vinnande leverantör lämnat liknande pris. Österåkers kom-

mun har inte anledning att tro att bägge dessa företag har angett pris i syfte att underprissätta. Prisjämförelsen visar snarare att ABA-Skol AB ligger väsentligt högre i pris än konkurrerande anbudsgivare.

#### Rättvis bedömning av lekmaterial

Österåkers kommun svarar att ett flertal artiklar i prisbilagan är lekmaterial.

### DOMSKÄL

#### *Tillämpliga bestämmelser*

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 12 kap. 1 § första och andra styckena LOU gäller följande. En upphandlande myndighet ska anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller
2. det anbud som innehåller det lägsta priset.

Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, ska myndigheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet, såsom pris, leverans- eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftkostnader, kostnadseffektivitet, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd.

Av 16 kap. 2 § första stycket LOU framgår följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

*Länsrättens bedömning*

Länsrätten gör följande bedömning i fråga om de anmärkningar som bolaget riktat mot upphandlingen.

Länsrätten anser att det är rimligt att rabattsatser varierar med förpackningsstorlek och finner att Svanströms rabattprissättning inte kan anses strida mot det i förfrågningsunderlaget angivna skall-kravet på enhetlig rabattsats för övrigt sortiment.

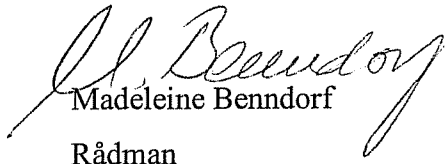
Bolaget har anfört att antaget anbud innehåller onormalt höga rabattsatser. Att onormalt låga anbud lämnats kan enligt 12 kap 3 § LOU innebära att kommunen under vissa angivna förutsättningar *får* (här kursiverat) förkasta ett anbud. Något hinder mot att anta ett anbud vari höga rabatter lämnats kan dock inte anses föreligga.

Länsrätten finner att Svanströms har offererat ett sortiment som får anses svara mot förfrågningsunderlaget. Den omständigheten att offererade varor i några fall inte finns med i Svanströms katalog medför ingen annan bedömning.

I förfrågningsunderlaget (punkt 2.11) står att "tre kunder med uppdrag motsvarande denna upphandling" ska anges. Länsrätten finner inte anledning att ifrågasätta kommunens uppgift om att angivna referenser motsvarar denna upphandling. Skall-kravet i denna del är därmed uppfyllt.

Vid en sammantagen bedömning av vad som förekommit i målet finner länsrätten att bolaget inte har visat att upphandlingen genomförts i strid med LOU eller gemenskapsrätten. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

**HUR MAN ÖVERKLAGAR**, se bilaga (Dv 3109/1a)

  
Madeleine Benndorf  
Rådman

Handläggare har varit föredraganden Göran Forsberg.





## HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Stockholm.

**Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.**

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

